

מסורת הש"ס

(א) [שבת פג: ו"ט"ז] (ב) שבת
מזל. לעיל יג, (ג) [לעיל יג,]
(ד) מקראות פ"ח מ"ג,
(ה) מקראות פ"ח מ"ד חולין
כד, (ו) [חגיגה טו,]
(ז) [מ"ב מ"ב] (ח) [מ"ב מ"ב]
(ט) [לעיל דף נד,]
(י) [לעיל דף נד,]
(כ) [מג"ל ה"ל]

תורה אור השלם

1. וְכֹל אֲשֶׁר יַעַב בְּחֹב
וְיָדָיו לֹא שָׁטָף מִיָּמִים וּבָבֶס
בְּגָדָיו וְרֹחֶץ בְּמֵי־טָמֵא
עַל הָעֶרְבִי: וְיִקְרָא טו ב' א'
2. דִּבְרוּ אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
וְאָמְרָתֶם אֲלֵהֶם אֵיךְ אִישׁ
בְּיָדָיו חָבּ מִשְׁפָּחוֹ וְזָבֹב
טָמֵא הוּא: וְיִקְרָא טו ב' א'
3. וְאִשׁ בִּי תִצָּא מִמֶּנּוּ
שִׁכְבָּתָהּ עִדּוֹ וְרָחֵץ בְּמֵי־טָמֵא
כָּל בִּשְׂרוֹ וְטָמֵא עַד
הָעֶרְבִי: וְיִקְרָא טו ב' טו
4. בִּי יִדְוָה כִּי אִישׁ אֲשֶׁר
לֹא יִתֵּן טָהוֹר מִקְדָּה
לִלְחָם וְרִצָּא לֹא מִחֶץ
מִחֻנָּה לֹא: וְכָל אֶל תוֹךְ
מִחֻנָּה: דְּבָרִים כ' א'

הגהות הב"ח

(א) גמ' לא חייס ולא
והתניא: (ב) רש"י ד"ה
דכתיב וד"ה לא שטף הד"ה:

גליון הש"ס

נבו! אמר שמואל כל ש"י
ובו. ע' לעיל יד ע"א תד"ה
רוכני: שם דלא מורעא הא
במורי מבטלי. ע' לקמן נ
ע"א תד"ה ש: רש"י ד"ה
לא שמה ובו' למילף
למבטיל דים ובו' מולין קו
ע"א וע' בתוס' שם ד"ה
מזה ול"ע וע' רש"י קדושין
כה ע"א ד"ה לענין טומאה:

מוסף רש"י

[illegible]

קמ"ז דהאי לא תוך תוכו הוא אלל כגון כלי בתוך התנור ופי' למעלה מפי התנור: והסיט זו אם הטנור טנור. דמפרש טעמא לקמן: בקומטו של טנור והסיט זו אם הוז עמא. הטנור שהרי נשא את הוזט וזו עמא במשא לכמיז במשכב (ויקרא טו) והגושא אוחס וק"ו לז עממו: מאי עממא.

טעור הייסט צוקהן של קומטו של ז
טעור: דרעכט וכל אשר יגע בו
הזכר וגו'. והא' קרא לאו למגע
אליטריך דהא כתיב [שם] והנוגע בצכר
הזכר אלא זה הפסוק של זכר מכאן
למדנו זכר שזהו את הטעור טמא
שלא תזנינו בכל התורה טומאה המסכת
טהרה שטמא אלא אם כן נשא
טהור את הטמא והכא בזו הוא גדלי
רחמנא וכחז וידיו דדרשנין? הכי היכא
דקסין? בזו היזידי כלומר בגלוי:
לא שטע צמים. מילתא אחרימי היא
למילא לנטיולת ידיה לאחיה מהכא.

ממנו שכבת ורע: היה
וכו': אורח^א והתניא
באמה ומושתין כאיל
אמר אביי במטלית
תימא במטלית רבה
חייש דילמא אתי לאור
חייש^א (6) והתניא למה

בעין שכל זמן שאצבי
ומדמעת ורובא כל א
בשעתא לא שביח אמר
זרע שאין כל גופו מר
מ"ט שכבת זרע אמר
מיתבי ז' היה מוהרה
בשרו חם ממא תרנג
מדתו בחלמו דאי
הואיל חב קמוט וגבי זב כמידי וילדיו.

ושיבש הוא מפני כמה דברים חלא
דקנה פשוטי כלי עץ הוא ולונו מקבל
טומאה וא"ת בקנה חלול הכי נמי
דמקבל טומאה אפ"ה אין חזר
ומטמא הטבור שהרי אין מגע של זכר
חזר ומטמא אדם שאין לך נוגע
בטומאה מטמא אדם חוץ מן הנוגע
בזמם ועוד אי טומאת הטבור משום
נגיעת קנה היא והרי בקומטו הוא
דנגע וזית הסתרים לאו דר מגע הוא

דעם אהרען (ע"ה) שרן בקומטן טהור
ועוד לשון הסיק אמאי נקט ועוד
הסיק טהור את הזב מי נפק מהאי
קרא וכל אשר יגע צו הזב כתיב
והיינו אשר יטענו הזב ולא כתיב כל
אשר יגע צו: כללנו מיני מצול.
שמחמם את אבריו^ו ומציא לדי קרי
וחו לקלול דור המצול שנאמר
(בראשית ו) כי השחית כל בשר:

במעטות עצה. שחיה מחממת:
לא שרית. והא דמניא כל זמן שאכזב
בעין מדמעת ה"מ היכא דמתחלה
ממשש וחיסם את עצמו ויואל כל

שעה מעט אבל זה שמדעונו אבריו נעקר כל הורע צידה ושוב
טמא. שמה יא' ממנו קרי ואמאי והא' לא ארגיש: **במשמש מטו** בחנו
מים טמא. הנשחית מן הקרי ויואל עשוי ואע"י דלא נפיק בהרגש
יא': ויוד **וטבל** לשם גירות ואח"כ יא' קריו: **מחו**. אפי' אם תמאי לומר
עקירה הכא לא נזיל בחר עקירה דהיינו קולא הואיל וכשהוא עובד
או **ידימא לא שמי**. לחומרם כגון ג' עקירה דהרגש הישראל ולא
מעין אב הטומאה: **ויורה** וטורה מזהב הזהב: **היטלתי** מן
הילכך מבי עקר חשיב ליה אורח יא'אל: **[עובדת כוכבים]**. סתם עובדת כוכב

יוצא דופן פרק חמישי נדה

למימרה דחיסט ונגיעה בידיו. פרש"י דמהכא ילפינן לכל נגיעות כגון שרץ ונבלה שנגעו בסתרו של טהור וקשה דאי מוז ילפינן כי היכי דבעינן גלוי הזב הי"נ בעינן שיגע בגלוי של טהור לענין היסט נמי יולף דנבעי שיסט הטהור בגלוי

ממר ר"ל אקנה בקוממו
הטהור טהור קנה
יט בו את הוב טמא
א יוכל אשר יגע בו
ים זהו הסיט של זב
רל המורב רוב

הוא אומר רחמנא ויהי צד נגישה
הוא משמע דמלשון ויהי צד נכח
הטעם גלוי בטומאה וכן משמע פ"ק
דקדושין (דף סה.) דאמר עולה הכל
דמים לשון גלוי הוא אצל שרץ וכי
יגע אמר רחמנא ויהי צד נגישה
הוא משמע דמלשון ויהי צד נכח

זשצן הווא דריש ללא מייתי קרא
דייו דכתיב צוז ומיהו רש"י גרים
התם אשר יגע צו והיינו קרא דכתיב
גצ"י צו והא דלאקטריך הכא למדרש
מידיי וואס נפקא לה' מנגיעה דכתיב
צוז מאל דההיא נגיעה צהיטט מיירי
ולא משמע גילוי כמו נגיעה ממש
לכך דריש לה מידיי דצעטין גילוי הוצ
צין צהיטט צין צומגע מאלפקים צלשון
נגיעה אל"נ מנגיעה דהכא דכתיב
גצ"י מידיי מינה ליפלין לכל נגישות
דהוו מאצבאי: **בראיה** צהורש.

וּפְסִי יֵאָחַז בְּלֹא הִרְגָּשָׁה אִי־רֵי דִמְיוֹנָה
בְּסִמּוֹן וְתִימָה דִּלְכִּי מִשְׁמַע דְּרֵאָיו
לְהוֹרֵעַ אֶע"פ שֶׁאִינוֹ יוֹרֵה כִּחַז וְשִׁלְיָה
נִדְרִים (דף 65.) וְכֵן בִּצְנוּת (דף 66.)

אמר חיה קים זה ציורם כח
משמע דאי אין יורה כחז אינו ראו
להוריע וי"ל דלהא לישנא דהכא לא
מנריך רק שמתחלה עוקרת שכבת
זרע תהא ראויה להזריע אע"ג דלסוף
יחלטה היא בענין שאינו ראויה להזריע

דבעי רבא נעקרה בהרגשה מהו ת"ש
הטיל מים לכשיטיל

פירוש ואפילו נעקרה צלל הרגשה
דאס לא קן היינו ליטנא קמא:
זבה שנעקרו מימי רגליה, וכן צעי
מעוצלת כוכבים שאל ריב"א

איש אשר לא יהיה
רי בעולם בעי רבא
וירד וטבל מהו אם
רדה אזלינן הני מילי

מרש"י אחמאי לא צעי מזכר זכ
ועובד כוכבים ושאיב דנראה לו לפי
שבאשה מתעגלין כל [מימין] רגליה
בבת אחת לפתחה מה שאין כן בנשיא:
אם

ולא לא אמרינן או דילמא לא שניא תיקון בעי רבא זכה וידה וטבילה מהו אם תמצא לומר בתר עקירה אילינן לא מצי נקוט לה אבל מימי רגליה דמצי נקוט לה לא יקו בעי רבא עובדת כוכבים זבה שנעקרו מימי רגליה

ו. חזר ומתחמם לעקור עוד מיד בשעה אחת: **נשרו חס. אברו:** דאי נפך ודאי ארגיש: **ויאספ בלא הרגשה.** דאינו יורה כח: **לנשיטיל** והואיל ומעיקרא איעקר בהרגשה: **עובד כוכבים שחרר.** ועקר ולא לגבי ישראל דכי נעקר בהרגשה ויאספ שלא בהרגשה טמא דלולין בתר כוכבים נעקר וטוהר דלמר בצנות כותים* קריי טוהר אפילו לבי"ח: **שטנא לקולא כי הכא אולין בתר עקריה:** **שנעקרו מימי רגליה.** דהוי מי אולין בתר עקריה ומטמאו ויאספ: **דלא מני נקיעו גו.** מללאת מי רגליה מטמאין דחכמים גזרו עליהן שיהו כוזבין לכל דבריהם [ונשיטיל לה:]

עין משפט
נר מצוה

לה א מיי פ"ח מהל'
 מטמאי משכב ומושב
 הלכה ה:
 לו ב מיי פ"ח מהל' שאר
 אבות הטומאה הל"ד
 פסע קצין רמו:
 לז ג ד מיי שם הל"ה:
 לח ה מיי שם הל"ז:
 לט ו מיי שם הל"ו:
 מ ז מיי שם הל"ח:
 נא ח מיי פ"ב מהל'
 מטמאי משכב ומושב
 הלכה ט:

תום' הרא"ש

למיסרם דהיסט ונגיעה
כידיו. מרשי
(דמתי) דמכט ליפני
לכל הנגיעות דאין מוגע בית
התורים מטמא מראקיה
חרמנא בשלשן נאלי לאמדי
על כל נגיעה דכתיבא גבי
טמאטא דאמא (בבלין)
והיני דאמא דמכט
דקדושין אמר עולא הכל
מדיים לרשון גלוי הוא אמר
השורן כי עמי לא חזל
והאי בן נגיעה הוא ומיהו
פסטיא ליה דבמי' שיהא
גלוי אלא דרשן אנגיה
דכא דאיתקש לידיו:

אֹחֻזֵּי סֵדֶר הַהִתְנִיאוּ ר' אֱלִיעֶזֶר
אָמַר כָּל הָאֹחֻזִּים וּמִשְׁתֵּין
כֹּר'. פִּירְכָּא זֶה תְּמוּהָה בְּעֵינֵי
כִּיּוֹן דְּכְתִיב בְּקָרָא מִשְׁמַרְתָּ
תְּרוּמוֹתַי וְצוּהָ הַכְּתוּב
לְשִׁמּוֹר אוֹתָהּ שְׁלֵא תִטְמָא
וְכִי בִשְׁבִיל חֻכְמָא שְׁאִמְרוּ
כִּאִילוּ מִבֵּיא מִבּוֹל לְעוֹלָם
לֹא יִמְנַע מִלְּטַמְאוֹת אֵת
הַתְּרוּמָה (ב) וְצִ"ע:

שכבת זרע אמר רחמן
בראויה להזריע.
אפי' באין יורה כחץ איירי
כדמפרש בסמוך וראוייה
להזריע כיון שנעקר
בהרגשה. ותי' דאמרינן

בסוף נדדים איהי קים הל
ביורה כחץ וכין שאומרת
שאינו יורה כחץ יוציא ויתן
כתובה ומאי נפקא לן אם
אינו יורה כחץ מ"מ ראי
הוא להזריע וי"ל דלכולם
בשאניו יורה כחץ ראי
להזריע ובהא פליגי הני
לישני דהכא דלישנא קמא

סבר כיון שנעקר מתחלה
באותו ענין שראויה להזריע
מטמאה או א"נ ראויה היא
להזריע אלא שאינה יכולה
להתעבר בשאינה יורה כחץ

לפי שאינו נכנס עד מקום
ההריון אלא שותת ויורה
לחוץ:
אזרועי הוא דלא מזרעא הא
טמויי מטמאה.
אפי' נעקר בלא הרגשה דאי

לא הכי היינו לישנא קמא:
זבה שנעקרו מימי רגליה.
פרש"י בתשובה דלהכי בעי
בזבה ולא בעי בזב לפי
שבאשה מתעגלין כל מימי
רגליה בבת אחת לפתחה
משא"כ באיש:

(ח) ולפי מש"כ צנ"י צאה"ע
בר"ס כ"ב בשם הזה"ק וכו"כ
בשו"ע שם דעון זה חמור מכל
עצירות בתורה נתייבש זה
ובלא"ה י"ל דשם ווא"ט עדיף
וכמש"כ ביבמות דף 5 ע"ש
ודו"ק.